

Rovarász Híradó

A Magyar Rovartani Társaság tájékoztatója
101. szám, 2021. március

Tartalom:

Rovarásztól búcsúzunk — MRT Hírek

Rovarász Híradó

a Magyar Rovartani Társaság
negyedéves tájékoztatója

A tájékoztatóban megfogalmazott vélemények nem minden esetben tükrözik a Szerkesztőbizottság és a Magyar Rovartani Társaság vezetőségének álláspontját.

A Rovarász Híradót alapította 1989-ben:
Nagy Barnabás

Felelős szerkesztő: Haltrich Attila (HA)
Cím: 2040 Budaörs, Kossuth L. u. 49.
Telefon: 20/4145453
Drótposta: attilahaltrich@gmail.com

Szerkesztő Bizottság: Balázs Klára (BK),
Katona Gergely (KG), Koczor Sándor (KS),
Puskás Gellért (PG), Rédei Dávid (RD),
Szalóki Dezső (SZD), és Szócs Gábor (SZG).

Magyar Rovartani Társaság (MRT)
1088 Budapest, Baross utca 13.

www.rovartani.hu

A Magyar Rovartani Társaság célja és feladata a rovaran általános művelése, elsősorban a magyarországi rovarvilág kutatása és vizsgálata, valamint a rovarani ismeretek terjesztése.

Elnökség (2021)

Elnök:	Haltrich Attila
I. alelnök:	Vas Zoltán
II. alelnök:	Szabóky Csaba
Titkár:	Dombi Orsolya
Előadásszervező:	Koczor Sándor

Szerkesztők (Folia. ent. hung.):	Vas Zoltán és Szócs Viktória
Pénztáros:	Szalóki Dezső

Számvizsgáló Bizottság

Elnök:	Both Vera
Tagok:	Balázs Klára Sulyán Péter Gábor Szócs Viktória
Jegyző:	Szócs Viktória

Ülések – a nyarat kivéve – minden hónap harmadik péntekén a **MATE, Budai Campus, az „E” épület E/2 termében (Budapest XI., Ménesi út 45), délután 4 órakor.**

(2020 márciusától, a COVID-19 járvány miatt, a zárt térben tartott ülések szünetelnek)

Címlapon:

takáscincér, *Lamia textor* (L., 1758)
(Coleoptera: Cerambycidae)

Grafika: Varga Zsófia @HirviArt
Ujvári Zsolt fényképe alapján

„Valóban, az ember halandó, de nem ez a legnagyobb baj. A baj az, hogy néha hirtelen-váratlan halandó, ez a bökkenő”, olvasható Bulgakov „Mester és Margarita” c. regényének elején. És ezeket a „hirtelen-váratlan”, villámcsapásszerű halálesteket lehet a legnehezebben feldolgozni, elfogadni.

Amikor délutánra van meghirdetve az online ülés, ahol a Magyar Rovartani Társaság éves Közgyűlésén a tagság megválasztja a szervezet új elnökségét, élén az Elnökkel, aki viszont reggel elindul a munkahelyére, de már nem érkezik meg oda...

Egy egész korszak zárult le a távozásával. Nem egyszerűen a tagja volt az elnökségnek, mint I. Alelnök, de ki merem jelenteni, hogy az egyesület „motorja”. Merem állítani, hogy nem volt olyan döntése a MRT elnökségének az elmúlt 25 évben, ahol ne az általa támogatott javaslat nyert volna. Hiába vetett fel valaki bármit, ami kezdetben jó ötletnek tűnt, érvelésével képes volt megváltoztatni a közhangulatot, és amikor szavazásra került a sor, már az általa felvetett vagy kiegészített határozatot fogadtuk el.

A Rovarász Híradó egy-egy számát, ahogy sikerült „megtöltenem”, mindig neki küldtem el először. Nem számított, hogy hétvége van, munkaidő, vagy este tíz óra, rendszerint már egy órán belül érkezett is vissza az anyag korrektúrával kijavítva. Ez nem azt jelentette, hogy a Szerkesztő Bizottság többi tagja utána ne talált volna több formai vagy tartalmi hibát, elütést, de tudtam, hogy komoly hiba már nem lehet benne.

Megbízható, szavatartó ember volt, akit igen elkészerített mindaz, ami a közelmúltban az MTM-el történt, történik. Egy egész korszak zárult le Merkl Ottó távozásával!

Mindig élmény volt a szépen illusztrált, jól összeállított, jellegzetes fanyar humorával megtűzdelte előadásait hallgatni.

Tavaly szeptemberben, az első szabadban tartott választmányi ülésen jelezte, hogy a következő tisztújításkor hajlandó elvállalni az elnöki pozíciót.

Megnyugodtunk, hiszen akkor minden úgy folytatódik majd, mint eddig...

HA

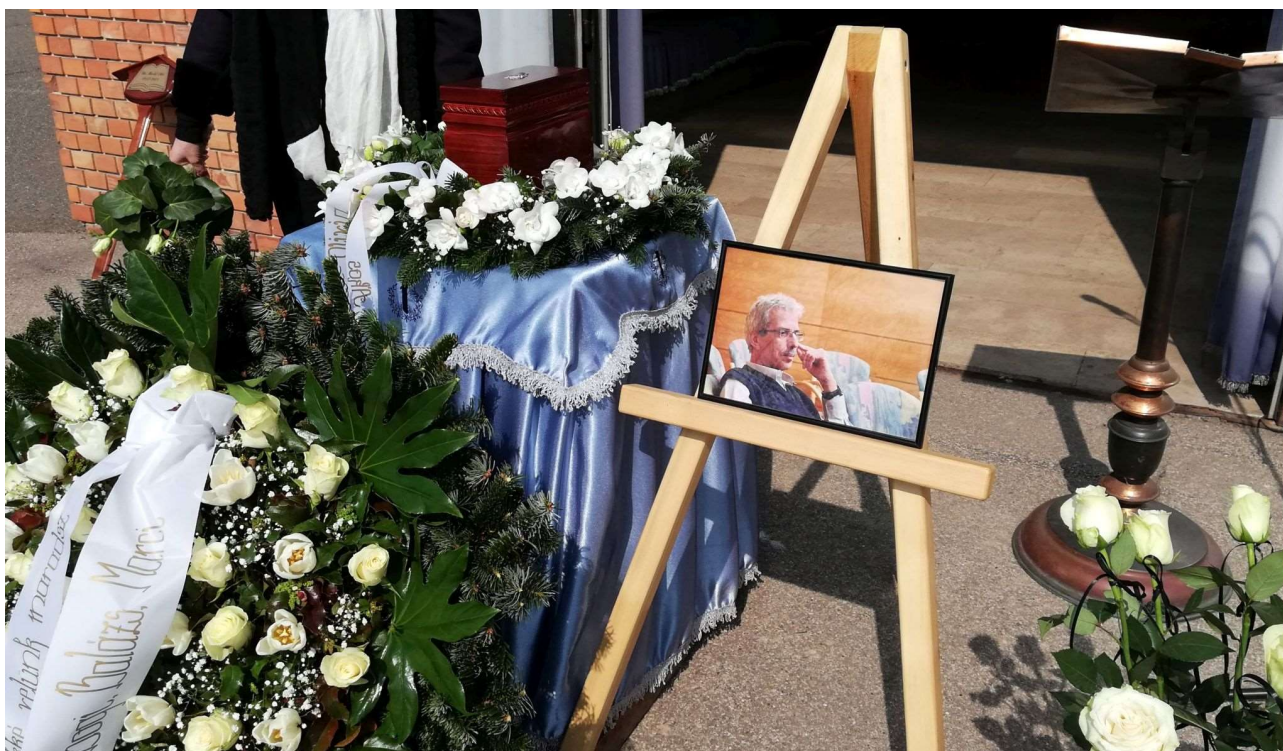
Rovarásztól búcsúzunk

**Dr. Merkl Ottó
(1957–2021)**

Búcsúbeszéd Merkl Ottó ravatalánál

Kedves gyászoló Család, kedves barátok, kollégák, tisztelők!

Már több mint egy hónap eltelt azóta, hogy egy hűvös téli estén számosan összegyűltünk a Magyar Természettudományi Múzeum emblematikus főbejárata előtt és lélekben elbúcsúztunk kollégánktól, barátunktól, Merkl Ottótól. A hirtelen veszteségtől megdöbbenve, szavakat nem találva, csendben, a gyertyák és mécsesek lángjába nézve a veszteséget még fel sem fogva, csak érezve, idéztük fel némán gondolatainkban alakját.

Merkl Ottó pályája a mélységesen elkötelezett emberek töretlen, szigorúan következetes életpályája. Fiatalon, diákként megragadta a természet, az élővilág szépsége és sokszínűsége. Nem volt kétséges számára, hogy biológus lesz, legfeljebb a tudományterület megválasztása volt kérdés. Elhivatottságát a biológiai tanulmányi versenyeken aratott első helyezései jelezték. Egy gimnáziumi, rovargyűjtési feladat, az első bogár megfogása adott korai jelzést a későbbi pályához. Az egyetemen először a kísérletes biológia, a genetika vonzotta, de a bogarak gyűjtésével sem hagyott fel. A bogarászáshoz támogatást kérve – mint mondta – *betévedt* a Múzeumba, felkeresve az Állattár bogárgyűjteményének vezetőjét, egyben az intézmény főigazgatóját, Kaszab Zoltánt, aki távozóban utána szólt: *„mondja meg az egyetemen, hogy a végzés után itt fog dolgozni”*. Kaszab Zoltánnak jó szeme volt, és jó tanítványra talált, aki első tudományos cikkét a Rovartani Lapokban 1980-ban, még egyetemi hallgatóként írta meg. 1981-ben belépett a Múzeumba, életének egyetlen munkahelyére. Kezdetben a katicabogarak családját kutatta, de csakhamar a gyászbogarak kimeríthetetlen fajgazdagságú családjának specialistája lett. Mint nyilatkozta: kötelességének tartotta, hogy a világ legjobb gyászbogár gyűjteményéhez értsen. Ez a kötelesség egy életre szóló elhivatottsággá vált. Kandidátusi értekezését 1995-ben már e témában védte meg.

A négy évtizedes töretlen, kemény kutatómunkát közel 240 tudományos közlemény, közte fajsúlyos revíziók, és mintegy 100 leírt új faj fémjelzi. A jelentős művek közül is kiemelkedik a Vig Károllyal közösen megírt, a tudományos és ismeretterjesztő mű ritka sikeres ötvözetét megvalósító *Bogarak a Pannon régióban* című könyv, valamint a Grabant Aranka és Soltész Zoltán társszerzőségével elkészült hiánypótló mű, a Múzeum gyászbogár-gyűjteményének katalógusa. A Múzeum életében maradandót alkotott szerkesztői tevékenysége is. 23 éven át szerkesztette, széleskörű ismereteire és műveltségére alapozva a Múzeum évkönyvét, az *Annalest*. Szerkesztői ars poeticáját a kérlelhetetlen pontosság, a gondosság, a szigorúság, de emellett az őszinte segítőkészség jellemezte.

A múzeumi munkáról szólva alapvetően hármass feladatról, azaz a tudományos kutatásról, a gyűjtésről, a gyűjtemények felépítéséről és megőrzéséről, valamint az ismeretek átadásáról, a tudományos ismeretterjesztésről, a közművelődésről beszélünk. A muzeológusok között mindhárom feladatnak vannak kiváló képviselői, de nagyon nagy ritkaság, hogy valaki egy személyben művelje kiemelkedő eredményességgel e három feladatot. Merkl Ottó ilyen személyiség volt. Magyarország szinte minden tájegységében gyűjtött, de élve a lehetőségekkel 14 nagy expedíción vett részt Amerikától, Afrikán, Délkelet-Ázsián át Ausztráliáig. Mint vérbeli gyűjtő nem csak a saját szűkebb szakterületének fajait gyűjtötte, hanem a rovarvilág teljes spektrumát. Gyűjtőútjain fáradhatatlan volt, olykor egészségét is kockáztatva végezte munkáját. Nehéz lenne megszámolni, hány etikettcédulán találjuk a nevét, de nem tévedünk, ha százezres nagyságrendre gondolunk. A jól ismert gyűjtési módszerek alkalmazásán kívül új módszereket is kidolgozott, elsősorban is az új eredményeket hozó autós „aeroplankton” gyűjtési technikát.

Hatalmas kiterjedésű tudományos ismeretterjesztő munkásságát ma még felmérni sem tudjuk. Állandó szerzője volt az olyan fajsúlyos ismeretterjesztő folyóiratoknak, mint az *Élet és Tudomány*, a *Természet Világa* és a *National Geographic*. De ezeknél nem kevésbé fontosak voltak a fiatalabb korosztálynak, vagy a könnyebb olvasmányokra vágyó érdeklődőknek szánt szánt cikkek, amelyek a *Süni*, a *Búvár*, *TermészetBúvár* folyóiratokban jelentek meg. Az ismeretterjesztés új lehetőségeit is kihasználva mintegy 70 múzeumi blogcikk szerzőjeként szerepel. Minden korosztálynak, mindenki számára érthetően tudott írni. Szép nyelvezet, szabatos fogalmazás és érdeklődést felkeltő, tanítva szórakoztató témák jellemzik cikkeit. Ezekben a cikkekben és a természeti értékeket, védett területeket bemutató könyvekben tűnik ki, hogy távolról sem csak a bogarak ismerője volt, széleskörű tudása kiterjedt a teljes rovarvilágra, de akár a pókszabásúakra, sőt az állatvilág távolabbi törzseire, osztályaira és a botanikára is. Nem csoda, hogy a médiumok közismert, nagy népszerűsége szertevő szereplőjévé vált. A leglaikusabb riporter kérdésekre is végtelen türelemmel, szellemesen, megértő humorral reagált. Előadásait, az általa tartott múzeumpedagógiai, közművelődési foglalkozásokat is kiváló pedagógiai érzékkel, nagy felkészültséggel, a hallgatóság figyelmét magával ragadóan tartotta. Nagysikerű állandó és időszakos kiállítások forgatókönyvírója és nem csekély mértékben kivitelezője is volt. Ha segíteni kellett a közművelődésben, rá mindig lehetett számítani. Széleskörű ismereteire és kiváló nyelvtudására alapozva számos természettudományi könyv és televíziós film fordítója, vagy szakértője volt.

Elkötelezett volt a természetvédelem és az azt megalapozó kutatások iránt. A nemzeti parkok, természetvédelmi területek, vagy a Szigetköz bogár faunájának feltárásában oroszlánrészt vállalt. Természetvédelmi munkásságát Pro Natura díjjal ismerték el. Munkásságát áttekintve felmerül a kérdés: honnan volt ennyi energiája, ereje és ideje mindezeknek elvégzésére. Igaz, mindig sietett, hármassával vette a lépcsőket, szinte menekült az irodákból, hogy leülhessen a mikroszkóp vagy a szerkesztői, publikáció-írói számítógép elé. De magától értetőően

Rahmé Nikola által ezüstből készített gyászbogár (Prosodes sp.) ami a hamvakat tartalmazó kazettát díszítette és azzal együtt került a sírba.

állt fel, ha közösségi rendezvény volt, lett légyen az hivatalos értekezlet, szakmai megbeszélés, társulati ülés vagy baráti beszélgetés, esti összejövétel. Közösségi ember volt. Ismerte a Múzeumot, volt véleménye a közösség, a Múzeum életéről és működéséről, és azt nyíltan, egyenesen ki is mondta, olykor ironikusan, néha szarkasztikusan, de mindig találóan. Nagyra becsülte a teljesítményt, a munkát.

Ottónak, akinek élete oly szorosan fonódott össze a Múzeummal, sok keserűséget okozott a szeretett intézmény sorsa körüli bizonytalanság, a korábbi tervek romba dőlése, a megváltozott légkör, a kollégák, barátok távozása, a megoldhatatlan konfliktusok átérzése. Szívére vette, használjuk ezt a szimbolikus nyelvi fordulatot sokszor kis ügyek, apró sértődések nyomán. Most fájoan kell szembe-sülünk a mondás tragikus oldalával.

Kedves Ottó!

Elkeseredve gondolunk arra, még hány szép alkotó évtől, hány boldog családi eseménytől fosztott meg a tragikusan korai halálod. Hiányozni fogsz szép családnak, barátaidnak, kollégáidnak, nekünk valamennyiünknek.

Isten veled, nyugodjál békében!

Matskási István

Tisztelt Gyászoló Család, Hozzátartozók, Barátok, Kollégák! Kedves Ottó!

Megszámolni sem tudom, hányszor írtam le a megszólítást: Kedves Ottó! Először kézzel, majd írógéppel, és az elmúlt évtizedekben már csak a klaviatúrán. Amikor búcsúzómat fogalmaztam, rájöttem, hogy ezt utoljára tehettem meg.

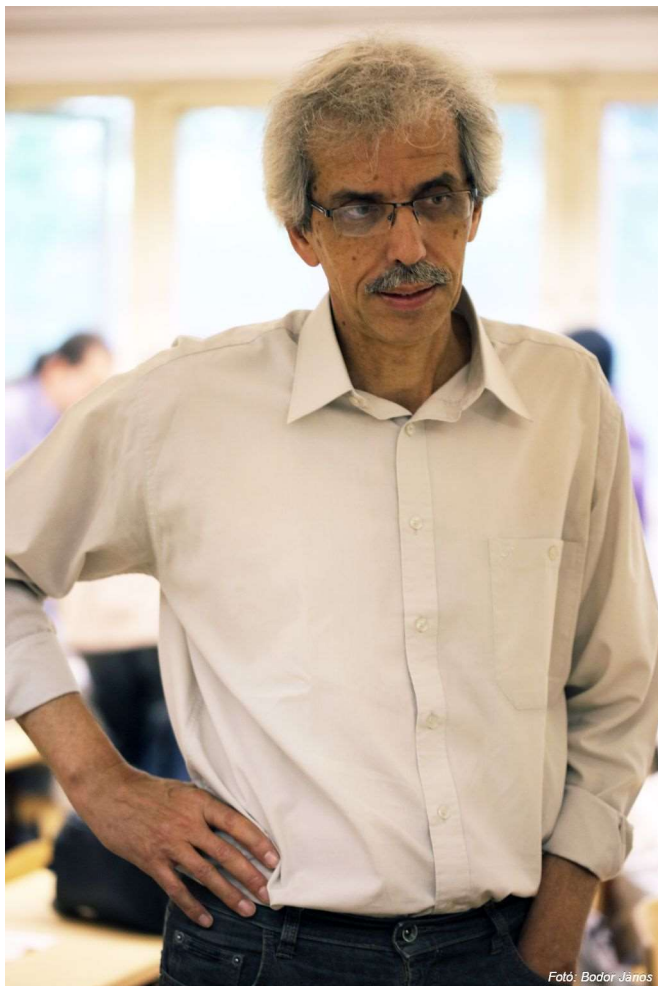
Számos feladatot adtál nekem, könnyebbeket, nehezebbeket, de mind közül ez a mostani a leginkább embert és szívet próbáló, búcsúzni Tőled! Búcsúzni a portól és hamutól, amivé tested lett, de a búcsú szavaival azt is kifejezni, hogy nem köszönünk el Tőled, hiszen itt maradsz közöttünk. Ahogy mindannyian tudjuk azt is, hogy ez a búcsú is csak villanásnyi, mert a halál könyörtelen keze egyszer nekünk is odanyújtja a mozdulatlan hideg maszkját, amit arcunkról a legszeretőbb kéz sem tud többé levenni.

Úgy olvad a tegnap a mába, a ma a holnapba, mint alkony az estbe, nyár az őszbe, halkan. Tegnap még pillangó után futottunk, ma ősz hajszálat leltünk, s nem is vesszük észre: holnap már nélkülünk kél fel a nap. Hullámos dombsor, tó, völgy, mind marad. Tücsök és béka zsong tovább. Meg se rezzen a csend, amikor elalszunk.

Foto: Haltrich Attila

Különös vegyülék lett a mi kultúránk! Bár értékrendjének pilléreit ezeréves hagyományok cementálták, az egykoron kikezdehetetlennek vélt fundamentum számos helyen mutatja az erodálódás jeleit. Idegen divatdiktátorok, celebek, influenszerek alakítják mindennapjainkat, és a talmi módon kínált csillogó üveggyöngyök nyom nélkül hullnak ki ujjaink rostáján. Tétován dülöngélünk a globalitás körülöttünk örvénylő ködében, s hasztalan keressük a hajdani fényesség gyertyalánggá halványult iránymutatását. Sok mindent megtagadtunk, elfelejtettünk, de sok mindent el sem felejthettünk, mert meg sem tanították nekünk, létezését nem is ismerhettük. S ha hirtelen szembe kerülünk velük, zavarunkban csak a kezünket tördeljük. E sok közül egy a halál, az elmúlás...

Fotó: Bodor János

Rovartani ülés szünete, 2016-05-20.

érkezik. Lehull rólam egy nem is sejtett lepel, s ott állok csupaszon, mezítelenül, kiszolgáltatottan... Talán sírni volna a legjobb... Sírni az elretentő látványtól, hogy körülöttem hányan viselnek leplet és álarcot, és sírni a megdöbbenéstől, hogy ezek nélkül milyen sebezhető vagyok.

A mi kultúránk álarcokat eröltet ránk, s elvárja, hogy mindig legyünk erősek, tökéletesek, hogy ragasszuk arcunkra a tévedhetetlenség és a mindentudás maszkját. S mi tesszük is, mert pontosan érezzük: az álarcot viselők között félelmetes álarc nélkülinek lenni. Pedig tudjuk, vagy sejtjük, hogy csak álarcok nélkül fordulhatunk a Végtelen felé, csak ezek nélkül léphetünk át a végső kapun, s a Végtelen is csak a mi egyetlen, álarc nélküli, szegény arcunkat szereti.

Amikor megtudtam, hogy meghaltál, hosszú ideig csak bámultam a képernyőn a rövid üzenetet. Minden idegszálam tiltakozott: ez nem lehet igaz, ez biztosan csak valami tévedés...

Vendég vagy a világban és ez a világ, szép vendégfogadó. Van napsugara, vize, pillangója, madara. Van virágja, rengeteg sok. Tanulj meg örvideni nekik. Igyekezz többet törödni azzal, ami még a világ szépségéből csodálatosképpen megmaradt. Nem gyözőm eleget mondani: tanulj meg örvideni. Annak, hogy élsz. S mert élsz: gazdag lehetsz.

Az a kultúra, amiben én nevelkedtem, nem tanított meg arra, hogy mit jelent a halál. Biológusként pontosan definiálni tudom, de ennyi lenne az egész? Volt, nincs? A test molekulái visszatérnek a nagy körforgásba, hogy belőlük új létezők épülhessenek? És a lélek? Vagy mindennapi pragmatizmusunk ezt a kérdést már fel sem teszi magának? Hiszen ebben a világban az élőknek az élők között a helye, a holtaknak pedig a holtak között. Ahogyan mindennek megvan a maga szűkre szabott szerepe és ideje is. Fogadkozunk, és azt mondogatjuk magunkban, hogy *Sosem felejtünk el!* – de aztán ki gyorsabban, ki lassabban kikopik emlékezetünkéből. Persze régi szép évfordulón, ünnepeken megkapargatjuk a feledés földjét, mit a sírra szórtunk, majd gyorsan újra elegyengetjük a hantokat. Hiszen mindennek megvan a maga helye: élőknek az élők, a holtaknak pedig a holtak között.

Sok helyütt a világban ezt nem így gondolják. Az elment ott él közöttük, figyelni örömeiket és szenvedéseiket, s ha a szükség úgy hozza, még meghívást is kap egy-egy fontos döntéshozatalra. Megszólítják, pörlekednek vele, ráolvasás egykori gyengéit és felemlegetik erényeit, kikérik tanácsát.

Néha úgy gondolom, én hiába is kérdeznék. Aztán elragad egy pillanat, amiben nem is hittem, és a ki nem mondott kérdésre válasz

Haláloed előtt egy héttel neveztek ki a Magyar Természettudományi Múzeum Állattára igazgatójának. Meggyőződésem, hogy válladra az új pozícióval együtt járó, jobbító szándékú felelősség olyan terhet rakott, amely alatt már a Te szívós tested is megroppant. 1985 óta vezetted a Múzeum bogár-gyűjteményét, és a gyűjteményt fáradságot nem ismerő, napi szinten végzett tevékenységgel jelentősen továbbfejlesztetted. Elődödhöz és példaképedhez, Kaszab Zoltánhoz hasonlóan a Múzeumban is maradandót alkottál.

Tudományos munkásságod, ismeretterjesztő tevékenységed, közéleti szerepvállalásod azokat az időket idézi, amikor a természettudományos muzeológia a hazai tudományos közéletben, és a társadalom kulturális palettáján minőségi és megbecsült életpályát jelentett. Minden tollvonásoddal, előadásoddal, szerepléseddal azon voltál, hogy megváltoztasd azt az elutasító viszonyt, amelyet a társadalom tagjai a rovarok iránt éreznek. Bizonyára voltak a magyar zoológiának jelentősebb életművet felvonultató alakjai, de elkötelezettebb, munkájukat elhivatottabban, mintegy misszióként végzők aligha.

Távozásoddal tátongó úr keletkezett a hazai rovarászok közösségében. Igazi iskolateremtő egyéniség voltál, számos fiatalal szeretteted meg a bogarászatot, és sokakat indítottál el a pályán. Meghatározó szerepet vállaltál a hivatásos és amatőr bogarászok közötti kapcsolattartásban, és sikerült egységes kollektívává kovácsolnod a hazai bogarászokat. Otthonosan mozogtál a hazai bogarak szinte minden csoportjában, sőt, számos csoport fajait csak Te tudtad azonosítani. Haláloddal a hazai bogárfauna közel egyharmada maradt „gazda” nélkül.

Szívügyed volt a Magyar Rovartani Társaság, 1978 óta voltál a tagja, 1995-től alelnöke. Több mint tizenöt éven át szerkesztetted a Társaság folyóiratát, a *Folia entomologica hungarica*-t. A Magyar Rovartani Társaság 2019-ben a Frivaldszky Imre Emlékplakett arany fokozatával tüntetett ki. A „Frivaldszky-arany” a hazai entomológusok legrangosabb kitüntetése, az életmű koronája. Ilyen fiatalon senki sem kapta meg ezt a kitüntetést.

A sors különös kegyetlensége, hogy haláloed napján tartotta volna a Társaság tisztújító közgyűlését, ahol elnöknek jelöltünk.

Kedves Ottó!

Vajon gondolta-e közülünk a haláloed előtti napon bárki is, hogy másnap ott didergünk majd lelkünk hidegében és sötétjében, és rádöbbenünk, hogy mindazt, amit elterveztél, megvalósítani már nekünk kellene? De ki fejezi be torzóban maradt kézírataidat, ki gondolzza majd a félben maradt könyveket, ki fogja a kezdő bogarászok kezét, és ki igazodik el a Múzeum 3 millió bogarat számláló gyűjteményében?

Személyed egyet jelentett a minőség fogalmával. Számos pályakezdővel, de gyakorló kollégával is Te értetted meg, hogy ebben a világban becsülettel dolgozni nem foglalkozás, nem is hivatás, több annál! Szakembernek lenni annyit tesz, mint szakembernek való életet élni, minden egyebet alárendelni ennek a kedvtelésnek, tébolynak, szépségnek, vagy nyomorúságnak, de legfőképp, örömforrásnak.

Akik itt maradtunk, most úgy érezhetjük, mindazt magaddal vitted, amit szerető feleségedtől, gyermekeidtől, unokáidtól, barátoktól, kollégáktól kaptál. Azt hihetjük, csak a cikkeket, könyveket hagytad ránk, de tévedünk. Minden, ami Te voltál itt maradt közöttünk, ahogyan ránk hagytad a mércét, az etalont is, amelyhez mérhetjük magunkat. Így már azt is tudjuk, miért kell örökkön emlékeznünk Rád. Önmagunkért! Önmagunk értékeinek és gyengeségeinek megítélésében is szükségünk van Rád, hogy alkotásainkat hátrahagyott műveidhez, a hátrahagyott példához mérhessük.

Kedves Ottó!

A költő Nagy László gyönyörű, egyben nyomasztó kérdésével búcsúzom Tőled a Magyar Rovartani Társaság, a hazai zoológusok és a magam nevében:

*„Létem ha végleg lemerült,
ki rettentí a keselyűt!
S ki viszi át fogában tartva
a Szerelmet a túlsó partra!”*

Vig Károly

Kérlek, legyetek velem elnézőek, mert ez az első irományom, amit apukám nem nézett át és nem lektorált meg (kíméletlenül).

Apukám türelmes ember volt. Három nővel élt együtt. Átvészelt nem alvó csecsemőket, dacos kislányokat, még dacosabb nagylányokat. Töretlenül fordult vissza otthon hagyott tesiccuccokért, szótárfüzetért, neszesszerért. Ült végig szülői értekezletet — ugyan rettenetesen unatkozott, ez nem az ő asztala volt —, ünnepezt érettségit, lektorált beadandókat, anatómiaórára bevásárolt majd otthon boncolt halfejet, átnézett és írt szakdolgozatokat.

Hozott-vitt, jött, intézett. Mert közben lehetett kicsit beszélgetni.

De azért hozzá is kellett türelem, vele sem volt mindig könnyű. A tudomány szárnyalt és sok időt igényelt, ehhez pedig hátország kellett. Apukám az eszével és a humorával játszi könnyedséggel csábította el a legszebb lányt az egyetemen, és szerzett magának hátországot. Ez a hátország, az én Anyukám, pedig kitarzott. Ők ketten olyan családot és biztonságot teremtettek nekünk, ami nélkül Dóri és én teljesen máshogy kezdtük volna. Köszönöm Anyukámnak a türelmet és a kitartó szeretetet mindnyájunkkal szemben.

Fotó: Haltrich Attila

Ha Apukámról akarok beszélni, lehetetlen nem a bogarászatról beszélni.

Ő a bogarászatot nem örökölte, hanem magáévá tette, a korábban említett tanyán. Neki nem voltak hobbijai, lételeme volt, egyetlen egy, a bogarászat. A biológia és a természet iránti szeretetet a családban mindenki akarva-akaratlanul átvette — az öccse, nagybátyám, Gabi bácsi már gyerekkorukban, bár ő később inkább a geológiában találta meg magát. Aztán jöttünk mi, többiek. Ugyan a bogarakhoz apukámhoz képest semennyire sem értünk, a bogarászat és annak velejárói meghatározták egész életünket. Fűhálóztunk, autós hálóztunk, lámpáztunk, kirándultunk, a bogarakat a kezünkön másztattuk, nem féltünk.

Soha semmiben nem szenvedtünk hiányt, de ez a különleges gyermekkor amúgy sem pénz kérdése volt. Mert hatalmas élmény volt az ipolytarnóci tanösvény, a Szarvasi Arborétum vagy a Hanság. A Merkl családban az ember autót áshatott ki a kishunsági homokban, gőzölgő tehénkakit vihetett a csomagtartóban, mert az tele volt rovarokkal, satufékkal meg lehetett állni az országúton, mert egy nünüke épp átkelőben volt az úton. Más háznál az embert csalódás érheti, ha a fagyasztóban a fagyisdobozban fagyi helyett marhapörköltet talál, nálunk ez lehetett döglött harkály vagy bármi más, ami talán még a Múzeumban jól jöhet, és ez teljesen normális volt. Később a horvátországi nyaralá-

son beosztás szerint egy napot strandoltunk, miközben 101 kiskutyás noteszbe az összes tengeri fajt latin nevestül feljegyeztük, majd egy napot bogarásztunk, és így tovább.

Vállaltuk, hirdettük, szerettük. Barátnőkkel, unokatestvérekkel, majd később a fiúkkal megosztottuk a bogarászatot, a döbrent arcukon neveltünk.

Tényleg különleges élmény volt, amikből a családban a gyerekeknek is jutott. Olivia és a többi nagyobb gyerek a családban emlékezni fog apukámra, Ákosnak és a többi kicsinek pedig mesélünk.

Kedves bogarászok, kérlek, hogy menjetek ti is, hegyre és pusztára, bárhová, és gondoljatok rá — emlegessétek, nevessetek a furcsa szokásain, ahogy vele is tettétek, mert ő sosem bánta. Kérdezzétek egymást, és emlékezzetek rá, hogy ezt az Ottó jobban tudta volna. Vigyétek a hírét.

Drága Apci, köszönöm neked a gyermekkorunkat, és mindent, ami utána jött, hogy sosem haragudtál igazán, hogy mindig törődtél, hogy amikor a legbizonytalanabb voltam, azt mondtad, hogy szerinted jól csinálom. Köszönöm az emlékeket, az éjszakai bogarászt, az autózásokat, a nagy sztorikat, a közös titkokat. Az összes közül is téged választanálak.

Egyszer azt mondtad, hogy a bogarászok száz évig élnek. Nem volt igazad, túl hamar mentél el. Kívánom, hogy legyen könnyű neked a föld, pihenj meg, és tudd, pótolhatatlan vagy – nemcsak a családban, de életed fő művében, a Múzeumban is. Bármit is hozzon a jövő.

Te emelt fővel távoztál, mi többiek pedig fejet hajtunk.

Velem voltál az első lépésemtől, én pedig megígérem, hogy velem leszel az utolsóig. Amíg újra nem találkozunk.

Szeretettel
Bogicád

Ottóra emlékezve...

Ottóval a múlt század (hej, de régen is volt!) hetvenes éveinek végén ismerkedtem meg. Nem személyesen, csak írásban, levelezés révén. Levelet kaptam tőle, amit a sydneyi Australian Museumba küldött, ahol dolgoztam. Csak a nevemet tudta, meg azt, hogy a múzeumban dolgozom és magyar vagyok.

Fotó: Bálint N.

Ottó átnézi gyűjteményemet, hogy előkészítsük a MTTM-be való hazaküldését. Ez sajnos a múzeumban uralkodó lehetetlen helyzet miatt részben meghiúsult. (Fotó: Bálint N.)

Miért írt? Hogy noszogassam egy kicsit a zoológiai gyűjtemény vezetőjét, s bíriam rá, hogy csomagolja össze és küldje el Ottónak a múzeum ausztráliai gyapjasbogarait. Ugyanis Ottó akkor ezekkel dolgozott, és már többször is kérte az anyagot, de hasztalan. A gyűjteményvezető, aki egyébként egy szimpatikus, igazi ausztrál típusú fiatal ember, köztudomásúan a megrögzötten lusta múzeumi alkalmazottak mintapéldánya volt. (Nyugodjon békében szegény, mert már régen, fiatalon meghalt.) De hát akkor még igen jó egészségnek örvendett, a múzeumi lányok is úgy vélték. Csak dolgozni nem nagyon szeretett. De én addig zaklattam, mígnem összecsomagoltuk a múzeum gyapjasbogarait és elküldtük Ottónak. Hát így kezdődött az ismeretségünk. Ottó fel is dolgozta Ausztrália Lagriinae faunáját, s még új fajokat is leírt közülük.

Én preparátor voltam akkor még, a kiállítások anyagát készítettem, entomológiával csak magánszorgalomból foglalkoztam. Igazgatói engedéllyel magángyűjteményem is lehetett. Természetesen sokat

jártam gyűjteni és szép nagy bogárgyűjteményt tudtam összehozni az évek során. Ottónak is jutott bőven, egyik csomag bogarat a másik után küldtem haza, a MTTM számára. Így aztán kapcsolatunk szorosabbá vált az idők folyamán.

Nagyritkán haza is látogattam, és ilyenkor természetesen mindig felkerestem Ottót, s nagy élvezettel tanulmányoztam a múzeum gyűjteményét. Különös öröm volt olyan példányokkal is találkozni, melyeket én küldtem Ausztráliából. Ottó mindig vendégszerető házigazda volt, az együtt töltött idő mindig kellemes volt vele. Sokat tanulhattam tőle, mert valóságos tárháza volt a koleopterológiának. Kitűnő memóriája volt (ellentétben velem), szinte felmérhetetlen mennyiségű bogárfaj tudományos nevét tudta. S nemcsak nevüket, hanem jellegzetességeiket, biológiájukat és rendszertani hovatartozásukat is ismerte.

Bogarász pályája kezdetén a levélbogarak és az ormányosok érdekelték a legjobban, de aztán Dr. Kaszab Zoltán elvárásainak eleget téve főleg a gyászbogarakra összpontosított. Érdekes itt talán megjegyezni, hogy Dr. Kaszab eredetileg az akkor még fiatal Dr. Endrődy-Younga Sebestyénben látta szellemi örökösét. Ám Sebő, vagyis a „Kis Endrődy” – ahogy a kollégák elnevezték – úgy döntött, hogy elhagyja Magyarországot. Afrika lett a hazája, először Ghánában dolgozott, majd végül a dél-afrikai Pretoriában élte le hátralévő éveit. De azért érdekes megjegyezni, hogy az ottani

Fotó: Hangay Gy.

Ottó és Bálint Norbert az előző éjjel gyűjtött anyaggal (Piliga Scrub, NSW)

Transvaal Múzeumban megint csak úgy adódott, hogy egy nagy tenebrionista, Dr. C. Koch munkásságát folytatta egészen haláláig. Így aztán a MTTM világhírű gyászbogár-gyűjteményének és Dr. Kaszab Zoltán életművének Ottó lett az „örököse”.

Nem is lehetett volna jobb szakértőt találni. Ottó hamar elnyerte Dr. Kaszab elismerését, ami nagy szakmai sikert jelentett, mert bizony a Főigazgató úr meglehetősen bizalmatlan volt a fiatal bogarászokkal szemben. Ottót viszont már kezdettől fogva kedvelte, felismerte benne azokat a tulajdonságokat, melyek egy embert alkalmassá tesznek a sikeres tudományos munkára.

Fotó: Hangay Gy.

Lámpázás Colo (Új Dél-Wales) közelében.

Ottó ezután következő több mint három évtizednyi múzeumi munkássága bőséges bizonyítékként szolgált arra, hogy Dr. Kaszab megérzése ugyancsak helyesnek bizonyult. Ez a munkásság nem „csak” a gyűjteményben eltöltött sokezer órányi munkában mutatkozott meg, hanem a terepmunkában, az ismeretterjesztésben, tudományos cikkek és könyvek publikálásában is. A koleopterológiának talán nem is volt olyan része, ahol Ottó ne lett volna otthon. Ennek egyik legfényesebb példája az a csodálatos munka, mely a „Bogarak a Pannon régióban” címen, Vig Károly társszerzőségével 2009-ben jelent meg. A magyar bogarásztársadalom már nagyon régóta várt egy ilyen műre!

Ottó 2018-ban végre eljutott Ausztráliába is. Megszerveztük és végrehajtottuk a IV. Magyar Rovarász Expedíciót Ausztráliában, aminek eredménye természetesen a MTTM gyűjteményét gazdagította. Ottó egy társat is hozott magával egy amatőr bogarász, Bálint Norbert személyében. Megjegyzendő talán itt, hogy az expedíció költségeit mi magunk fedeztük. Még egy hazánkfia, az Ausztráliában élő filmrendező és operatőr Tóth István is csatlakozott hozzánk hogy videófelvételeket készítsen munkánkról.

Most nem akarom az expedíció minden apró részletének leírásával untatni a kedves olvasót, inkább csak a leglényegesebbekről szeretnék szólni. Az ausztráliai időjárás, az évszakok változása ugyancsak szeszélyes. A 2018. év rendkívül száraz volt, a rovarászszezon késett, Ottó és Norbert egy kicsit korán érkezett. Nehezen ment a gyűjtés, pedig szorgalomban és kitartásban nem volt hiány. Ottó leginkább kedvenc gyűjtőmódszerét alkalmazta: zseblámpával kutatta az éjszakai erdő bogara-

it. Norbert kiváló útitársnak bizonyult, fáradhatatlan gyűjtő és mindent tudó, javító ezermestere lett csapatunknak.

Mindvégig sátoroztunk természetesen, és jó pár ezer kilométert tettünk meg gyűjtőutunk során. Az együtt töltött idő Ottóval kellemes és rendkívül érdekes volt. Természetesen egy percre sem fogytunk ki a „bogaras” témából, ezernyi érdekes dolgot tanultunk, hallottunk tőle. Aki nem ismerte őt igazán jól, nem is sejthette, hogy a lakonikus, néha szinte szomorúnak tűnő egyénisége mögött egy sziporkázóan szellemes, életvidám lélek rejtőzött. Az esti beszélgetések a tábortűz mellett vagy a hosszú autótutakon utunk legkellemesebb percei voltak.

No de hát a gyűjtés maga, a zsákmány feletti öröm sem volt elhanyagolható. Pedig sajnos nem volt olyan az eredmény, mint amilyenre számíthattunk. Jó időben, jókor (karácsony előtt pár nappal) egy-egy éjszakai gyűjtés több ezer rovarat is hozhat. A higanygőz lámpa fénye tömegével vonzza a sokféle bogarat, lepkét és egyéb rovar, csak győzze az ember szedegetni őket a lámpa alá és mögé feszített lepedőről. Sajnos ebben ezúttal nem volt részünk, a szárazság nem engedte, hogy a rovarvilág teljes pompájával és bőségében mutakozhasson. De azért sikerült néhány érdekes példányt gyűjtenünk.

Ottó és Norbert táborunkban, a Kék-hegységben (Blue Mountains).

A három hét úgy elillant, mint ha csak egy-két nap lett volna. Sydneybe (ahol lakunk) visszatérve már csak a csomagolás volt hátra. A gyűjtött anyagot (exportengedéllyel!) Ottó a kézipoggyászában vitte, nehogy kárt szenvedjen út közben. Aztán egy gyors út a repülőtérre – és véget ért a IV. Magyar Rovarász Expedíció. Nem sejtettük, hogy ez volt utolsó találkozásunk...

Lesz-e még Magyar Rovarász Expedíció Ausztráliában? Ki tudja?

Ottó távozása erről a sártekéről, amit mi Földnek nevezünk, óriási veszteség nemcsak nekünk, barátainak, nemcsak a magyar tudománynak, hanem az egész világ koleopterológus közösségének. Hány évtizednek kell még eltelnie, hogy megint feltűnjön egy olyan csillag a magyar természettudomány egén, mint Ottó?

Hangay György, Ausztrália

Mesterem és kollégám

Merkl Ottó távozása pótolhatatlan veszteség és felfoghatatlan tragédia. A közös bogárgyűjteményi munka és a terepen együtt eltöltött gyűjtőnapok során váltam azzá a bogarásszá, aki ma vagyok. Megannyi emlék, melyek közül egy csokornyival emlékezem rá itt.

Fotó: Németh Tamás

Bogarász a távolban...

Koromsötétben bóklászunk az öreg erdőben, átlépkedve a kidőlt, korhadt farönkökön. Már több órája lement a nap, azóta folyamatosan nyitjuk és csukjuk a gyűjtődobozokat, ezekbe gyűlik a bogáranyag. Egy hatalmas, közel négy méter kerületű kocsánytalan tölgyhöz érve kéregtelen részén apró bogarakat látunk mozogni a fejlámpa fényében. A fényes és a fénytelen humuszbogár (*Teredus cylindricus* és *T. opacus*) eddig nem volt ismert hazánkból. Ottóval már ennek az újabb – nekem az első –, faunára új bogár közlését tervezgetjük, miközben a kis jószágok elalszanak az étergőzben.

Fénytelen humuszbogár (*Teredus opacus*), **apró, de annál izgalmasabb bogárfaj.**

Fotó: Németh Tamás

Fotó: Németh Tamás

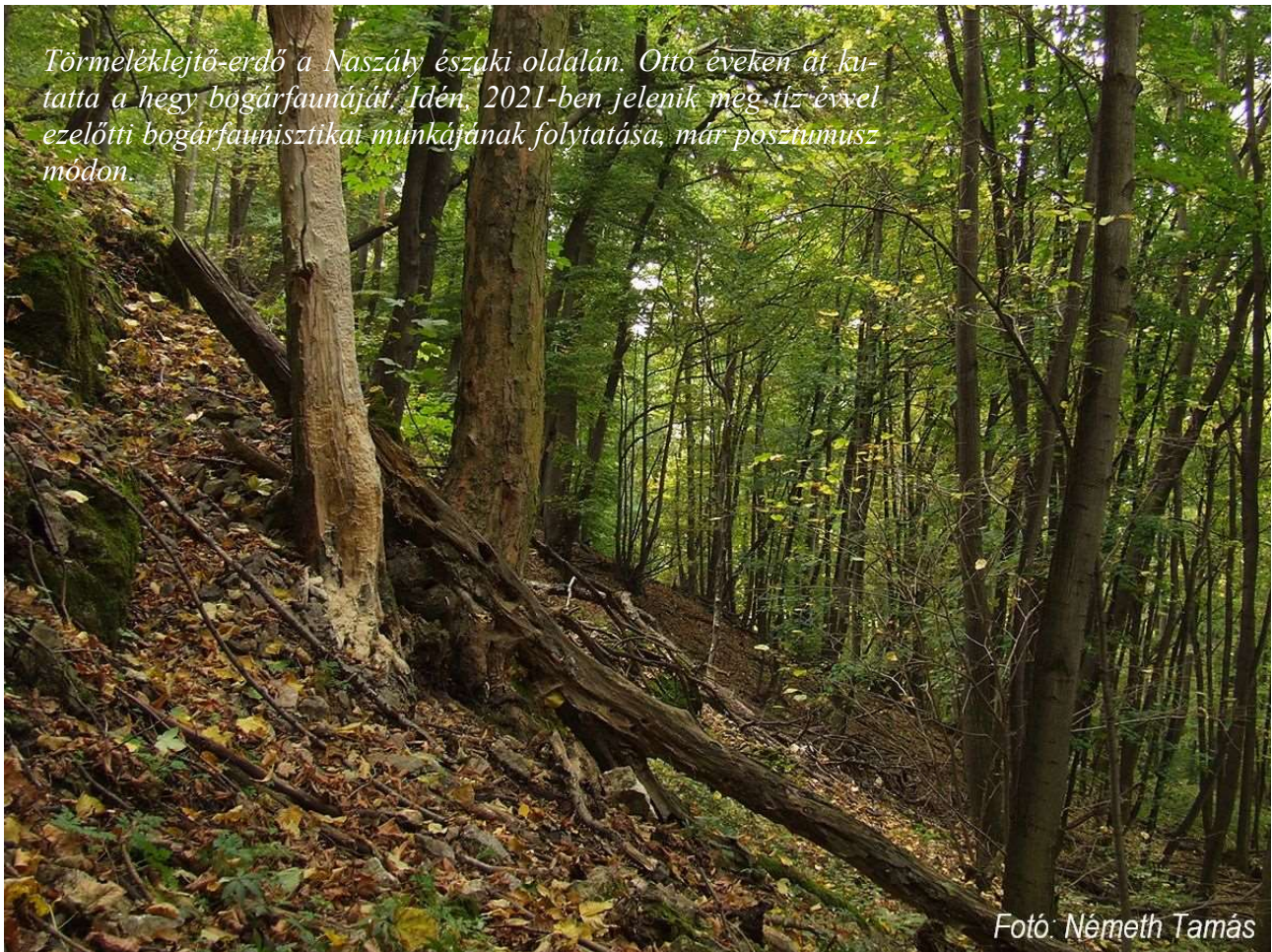
Ottó számára az egyik legizgalmasabb gyűjtőmódszer az éjszakai, elemlámpás keresgélés volt, melyet itthon és a trópusokon is örömmel művelt.

A koratavaszi gyűjtőnapon ketten indultunk a hegyhez, és az északi oldal törmeléklejtő-erdejének szélén egy odvas hegyi juhart vizsgáltunk. *Áhh!* – Ottó jellegzetes felkiáltása, vagy inkább örömsóhaja általában mindig akkor hallható, amikor valami ritkaság kerül elő. Most egy közel centis, sötét színű pattanóbogár hullott a kezembe, a korhadt falú üregből. Hegyesszárnyú pattanó (*Megapenthes lugens*), bár ezt akkor még nem tudtuk. A jellegzetes *Áhh!* most mellétalált, hiszen csak otthon derült ki, hogy nem az emblemikus kék pattanót (*Limoniscus violaceus*) fogtuk. Tévedésünk megbocsátható, hisz abban az időben egyik bogár ritkább volt, mint a másik.

Fotó: Németh Tamás

Hegyesszárnyú pattanó (Megapenthes lugens), a faodvak ritkasága. Nem feltűnő szépségével, inkább ritkaságával lopta be magát pár hazai bogarász szívébe.

Meleg októberi nap, megpihenünk a gyűjtés közben. Harmadik társunk természetesen is hozott, benne forró kávéval. Jól esik a meleg ital a fárasztó hegyemenet után. A kávészünetnek hamar vége, Ottó pedig egy száradó tölgy felé veszi az útját, amíg mi elpakolunk. Az alsó, gombás ágakat kopogatóernyőjébe rázza, és azonnal jelzi, nem mindennapi fogás hullott elé. Kevés ember látott itthon szőrös álkomorkát (*Tetratoma desmarestii*), mivel ez a ritka bogár főként ősztől koratavaszig rajzik. Tiborral mi már fogtuk ezt a bogarat, most Ottó is csatlakozott hozzánk: „*Tetratoma*-trió” lettünk.

Szőrös álkomorka (*Tetratoma desmarestii*), a gombalakó ritkaság.

Fotó: Németh Tamás

Koccintás a zsákmányra, Gáborral, Tiborral és többek közt csemegeuborkával.

Több méter kerületű, odvas fűzfában kotorászok. A literszámba kiömlő korhadékot és bogárlárva-ürüleket Ottó fűhálójjal fogja fel. Így könnyebb a „matériát” átvizsgálni a hálóban, mintha a csípős csalánlevelek közé hullana minden. A „rágalmóból” egyszer csak hatalmas, szafaládé-szerű pajor gurul elő. Terepi gájdunk Béla, az erdőt jól ismerő idegenvezetőnk mellettünk állva figyelő örömmel, ő már látott ilyet, de mi eddig még nem találkoztunk remetebogár-lárvával (*Osmoderma barnabita*). Ez igen! Az emblemikus, kihalófélben lévő bogár a holtfához kötődő fajok címerállata, és most végre mi is megtaláltuk.

A hatalmas remetebogár-pajorok még Ottóból is előcsalták a fotóriportert.

Fotó: Németh Tamás

Fotó: Németh Tamás

Remetebogár (Osmoderma barnabita) *Vas megyéből.* Amikor az első példányt fogtam 2007-ben, azonnal telefonáltam Ottónak, egyszerűen muszáj volt elmesélnem neki.

Meredek hegyoldalon kaptunk fel a borús időben. A múzeumi terepjáró csak kis pontként zöldellik a lenti, sáros út szélén. Hárman lépünk oda egy jókora, fekvő lucfenyőrhöz. Aranka vésőt ragad, Ottó már nyitja is a gyűjtődobozt, én pedig segítek letépni a laza kérget. Az esőtől

védett rejtekhelyről valósággal ömlik a bogár. Nem győzzük eltenni a Magyarországon élő nem forduló, hegyvidéki fajokat. Fekete pattanóbogarak (*Ampedus scrofa*) és hatalmas, lapított testű korongbogarak (*Peltis grossa*) rejtőzködnek a kéreg alatt. Az „ide való” nagyfutrinkák (*Carabus*-fajok), fenyőfélékben fejlődő cincérek (*Rhagium bifasciatum*) és számos apróság mellett egy nem mindennapi bogárra leszünk figyelmesek. A *Danosoma fasciata* nálunk nem élő, tarka pikkelyekkel borított nagytestű pattanóbogár-féle. A gyűjteményi dobozban mindig vágyakozva néztem a réges-régen gyűjtött, romániai példányokra, és most itt vannak előttünk. Nem baj, hogy fáradtak vagyunk és az sem, hogy a ruháink átáztak. A lényeg, hogy együtt fogtunk Danoszómát!

Fotó: Németh Tamás

Gyűjtés Máramarosban.

Órákat autóztunk az idős, homokos talajra telepített erdeifenyvesig a fővárosból egészen Paksig. Az autóból egy mezőgazdasági tárolót látunk. „PakSILÓ”, állapítjuk meg nevetve. Később az erdőhöz érve tesszük fel a kérdést: ez lenne a hely? Ez bizony! Úticalauzunk, Laci biztos a dolgában. Lábon elhalt fákat keresünk, olyanokat, amiken még rajta van a vastag kéreg. A kéreg letépésével vigyázni kell, hisz az éles részek könnyen felsértik a kezünket. A célfajt mi még csak képen, illetve száraz gyűjteményi példányok formájában láttuk, így kissé félszegen keresgélünk, de nem kell sokat várni a sikerre. Az egyik fa laza kérgét lehántva bábkamrájából kigurul a másfél centis, fémkék jószág, a lapos sárkánybogár (*Pytho depressus*). Ő érte jöttünk. Látványos faj, megjelenése trópusi bogarakat idéz, egyhamar nem felejtjük el ezt a fogást!

Fotó: Németh Tamás

Lapos sárkánybogár (Pytho depressus), egy öreg paksi fenyő kérgé alól.

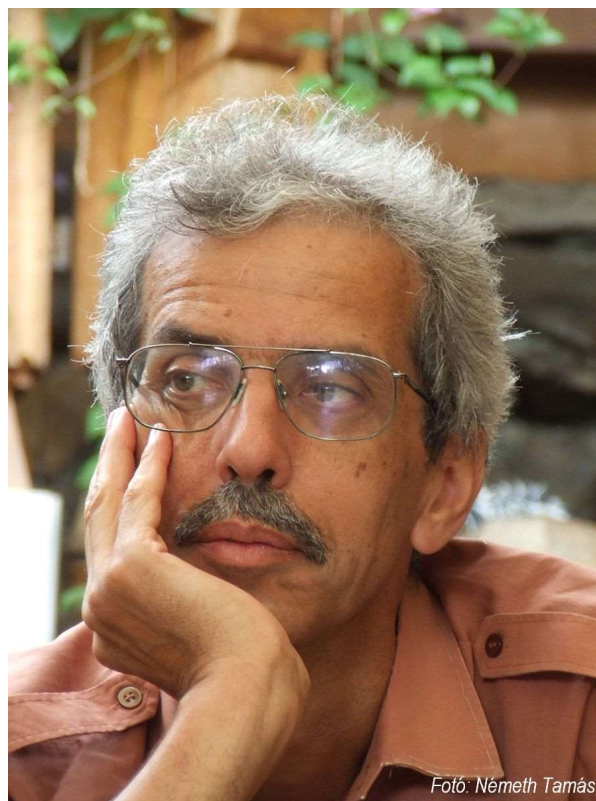

Fotó: Németh Tamás

Elképesztő érzés volt az elefántbogarat (Megasoma elaphas) kézben tartani.

Az óceán túloldaláról érkezett higanygőzizzó világit a dzsungel szélén. A folyó túloldala már Costa Rica, alig pár méterre tőlünk. Három tagbaszakadt figura árnyéka vetődik a fénycsapda lepedőjére, kéthetes utunk vége felé bizony eléggé elhasználódunk: a hőségtől csapzottan, a szegényes koszt miatt több kilót lefogyva, de lelkesen várjuk az éjszaka királyát. És megérkezik. Magasan a lombkorona-szintben veréb méretű árnyék köröz, majd ereszkedik egyre lejjebb. Mire felfogom, hogy mi történik, egy tompa ütést érzek a fülem fölött. Az egyik legnagyobb trópusi bogárfaj, az elefántbogár (*Megasoma elephas*) jókora egyede csapódott nekem. A fájdalom említésre sem érdemes, az öröm pedig hatalmas. Ottó kézbe veszi a földet ért óriást, és együtt gyönyörködünk a bogár elképesztő méreteiben.

Egy korszak lezárult a hazai bogarászatban. Nyugodj békében Ottó!

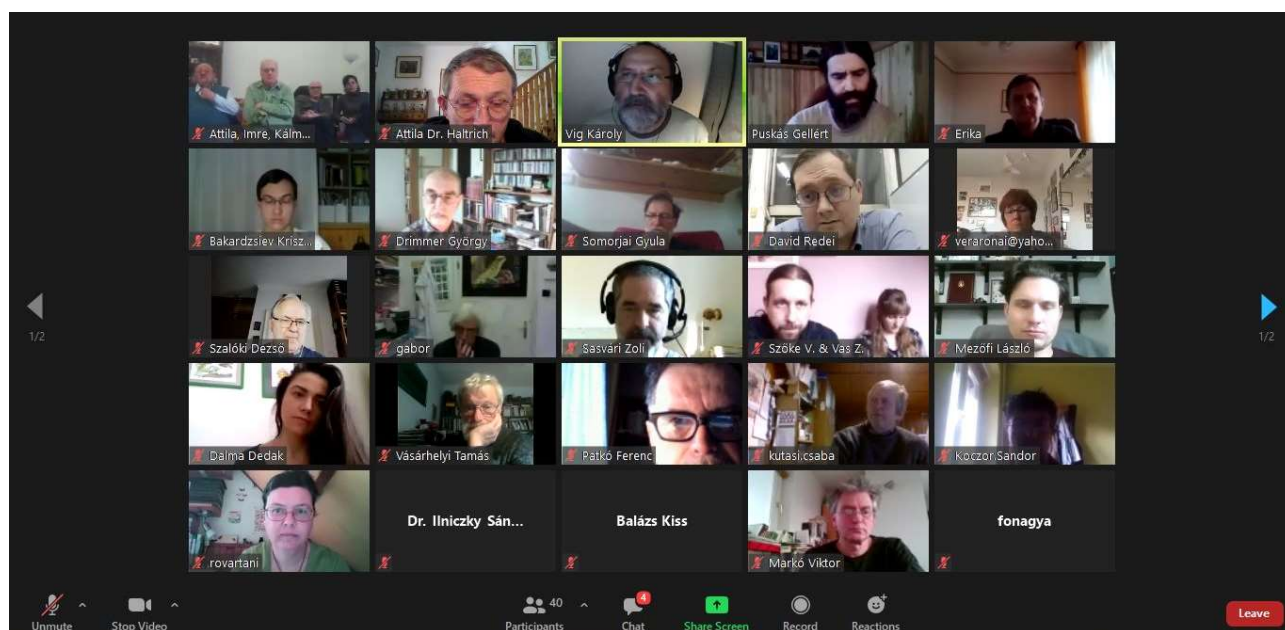
Fotó: Németh Tamás

Németh Tamás, Budapest

MRT Hírek

A Magyar Rovartani Társaság a 2021. évi rendes közgyűlését a fennálló járvány és a veszélyhelyzet miatt kivételesen *online* formában tartotta meg 2021. március 19-én, egy *Zoom meeting* keretében. A következő összefoglaló a közgyűlés jegyzőkönyve alapján készült.

A Magyar Rovartani Társaság (továbbiakban MRT) elnöke, **dr. Vig Károly** – a közgyűlés levezető elnöke – köszöntötte a közgyűlés résztvevőit és megnyitotta a közgyűlést. Bejelentette, hogy az első alkalommal (2021. március 19., 15.30 óra) összehívott közgyűlés határozatképtelen volt. A határozatképtelen közgyűlésről nem készült jegyzőkönyv.

Dr. Vig Károly megállapította, hogy a második alkalommal, 2021. március 19-én, 16.00 órára összehívott közgyűlés – a résztvevők számától függetlenül – határozatképes. Megállapította, hogy az **MRT 42 szavazásra jogosult tagja és 0 szavazásra nem jogosult vendég** tisztelte meg jelenlétével a közgyűlést.

A levezető elnök **ismertette a napirendi pontokat**, amelyeket a közgyűlés nyílt szavazással, egyhangúlag elfogadott. További napirendi pontra nem érkezett javaslat. Ezt követően a levezető elnök a jegyzőkönyv vezetésére Szőke Viktóriát kérte fel, a jegyzőkönyv hitelesítésére pedig Dombi Orsolyát és Puskás Gellértet. A közgyűlés a javasolt személyeket nyílt szavazással egyhangúlag elfogadta.

A közgyűlés munkája az elfogadott napirendi pontoknak megfelelően a **2020. évre vonatkozó tisztkari beszámoló**k meghallgatásával folytatódott. A titkári beszámolót **Puskás Gellért** (az MRT titkára), a társaság 2020. évi gazdálkodásával kapcsolatos ellenőri jelentést és pénzügyi beszámolót **dr. Balázs Klára** (a Számvizsgálói Bizottság elnöke) **összefoglalójának felolvasásával Puskás Gellért** (az MRT titkára), a szerkesztői beszámolót **dr. Vas Zoltán** (a *Folia Entomologica Hungarica* olvasó szerkesztője) ismertette. A közgyűlés mindhárom beszámolót tartózkodás és ellenszavazat nélkül, 42 „igen” szavazattal, külön-külön megtartott nyílt szavazással elfogadta.

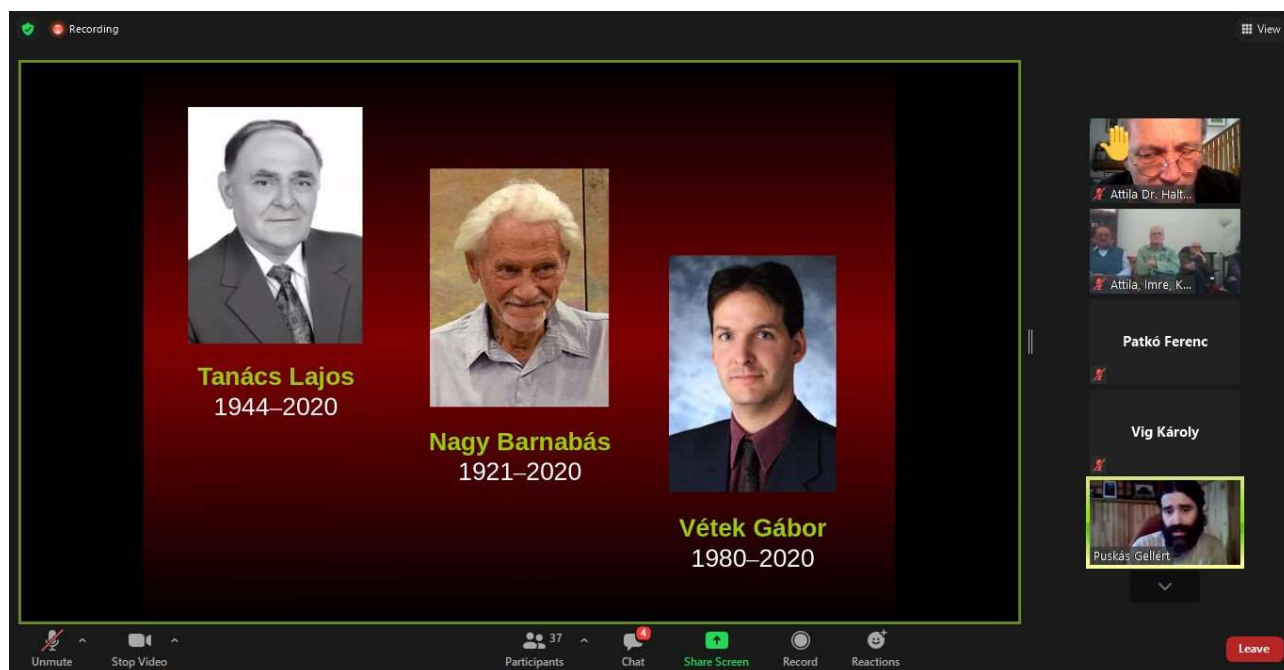
Ezután **Dr. Balázs Klára összefoglalójának felolvasásával Puskás Gellért** (az MRT titkára) ismertette az MRT **2021. évi költségvetés-tervezetét**, amelyet a közgyűlés 42 „igen” szavazattal, ellenszavazat és tartózkodás nélkül, nyílt szavazással egyhangúlag elfogadott.

Következő napirendi pontként a **Frivaldszky Imre Emlékplakett kitüntetettjeinek ismertetésére** került sor. A levezető elnök ismertette a Frivaldszky Plakettbizottság döntését. A bizottság a 2021. január 15-én hozott döntése alapján a Frivaldszky Imre Emlékplakett **bronz fokozatát Károlyi Balásznak, arany fokozatát Podlussány Attilának és Retezár Imrének** ítélte oda. Az elnök a plakettek átadását későbbi időpontra halasztotta.

A **2021. évi fotópályázat eredményeit** Dombi Orsolya ismertette. Összesen 190 versenyző 916 fényképe közül kellett a zsűrinek döntenie. A díjazott pályamunkák eredményhirdetése korábban, online zajlott, de a nyertes képeket a közgyűlés megtekinthette egy rövid diavetítés formájában. A díjak átadása későbbi időpontban történik.

Díjazottak a zsűri pontszámai alapján: **Kaszás Norbert** (I. helyezett), **Szűcs Boldizsár** (II. helyezett), **Kocsis Ferenc** (III. helyezett). Különdíjasok: **Barta Andrea** (Év rovára különdíj), **Altmann Péter** (Sorozat különdíj), **Bekő Tamás** (Móczár László különdíj). A közönségszavazás nyertese: **Tolnai Szabolcs Olivér**. Megtekinthető az MRT honlapján:

<https://www.rovartani.hu/2021/02/23/fotopalyazat-2021-eredmenyhirdetes/> .

A beszámolókat követően a **tisztújításra** került sor. A levezető elnök bejelentette, hogy **2021. február 28-án az Elnökség tagjainak, a Számvizsgáló Bizottság elnökének és két tagjának, illetve az MRT Választmánya öt tagjának** (dr. Fónagy Adrián, dr. Haltrich Attila, dr. Kiss Balázs, dr. Tóth Balázs, és dr. Szél Győző) **mandátuma járt le**. Dr. Vig Károly bemutatta az Elnökség és a Választmány által, a 2021. március 5-i ülésen az Elnökség, a Számvizsgáló Bizottság, a Választmány örökös tagja és a Választmány megüresedett posztjaira javasolt személyeket. Mivel a Választmány tagjai közül további 3 fő az elnökségi jelöltek közé lépett, így ötnél több mandátum betöltésére állíthatott jelölteket az Elnökség és a Választmány.

A közgyűlés egyhangúlag elfogadta a tisztségekre tett személyi javaslatokat. Újabb személyre senki nem tett javaslatot. A levezető elnök Puskás Gellértet kérte fel a *Google* szavazófelületen elkészített munkalap kezelésére és a leadott szavazatok összesítésére. A közgyűlés nyílt szavazással, egyhangúlag elfogadta a szavazás módjára, és a működtető személyére vonatkozólag tett javaslatot. Ezt követően került sor a titkos szavazásra. A szavazatszámolás idejére a levezető elnök rövid szünetet rendelt el.

Szavazatszámolás

A szavazatok összeszámolása után **Puskás Gellért** tájékoztatta a közgyűlést, hogy **a 42 résztvevőtől beérkezett 43 szavazat közül 41 érvényes és 2 érvénytelen (üres, véletlenül nyomhatták meg az elküldés gombot!)**, majd ismertette a szavazás eredményét. A Választmány két tagjelöltjénél **szavazategyenlőség** volt, amit egy második körös titkos szavazással döntött el a közgyűlés: az ennek során érkezett **40 szavazat közül 40 érvényes volt**. Az összesített szavazatok alapján a közgyűlés az MRT Elnöksége, a Számvizsgáló bizottság, a Választmány örökös tagja és a Választmány rendes tagja tisztségekre az alábbi személyeket választotta meg (a név után zárójelben a kapott érvényes szavazatok száma olvasható):

Elnökség:

- Elnök** (2024. február 29-ig): **Dr. Haltrich Attila** (41)
I. alelnök (2024. február 29-ig): **Dr. Vas Zoltán** (40)
II. alelnök (2024. február 29-ig): **Szabóky Csaba** (39)
III. Titkár (2024. február 29-ig): **Dombi Orsolya** (39)
IV. Előadásszervező (2024. február 29-ig): **Dr. Koczor Sándor** (41)
V. Szerkesztő (2024. február 29-ig): **Dr. Vas Zoltán és Szőke Viktória** (41)
VI. Pénztáros (2024. február 29-ig): **Szalóki Dezső** (41)
VII. Jegyző (2024. február 29-ig): **Szőke Viktória** (41)

Számvizsgáló Bizottság:

- Számvizsgáló Bizottság elnöke** (2024. február 29-ig): **Both Veronika** (40)
Számvizsgáló Bizottsági tag (2024. február 29-ig): **Dr. Balázs Klára** (41) és **Sulyán Péter Gábor** (41)

Választmány:

- Választmány örökös tagja**: **Dr. Vig Károly** (39)
Választmányi tag (2023. február 28-ig): **Borbély Csaba** (37 majd 10)
Választmányi tag (2024. február 29-ig): **Dr. Fónagy Adrien** (39), **Dr. Kiss Balázs** (38), **Puskás Gellért** (41), **Dr. Szócs Gábor** (41), **Dr. Tóth Balázs** (37 majd 30)

A levezető elnök megköszönte a szavazást lebonyolító Puskás Gellért munkáját, gratulált a tisztségekre megválasztott személyeknek. **Dr. Vig Károly leköszönő elnökként** köszönetet mondott az elmúlt 12 évért és sikeres munkát kívánt az új elnökségnek.

A Magyar Rovartani Társaság **új elnöke, dr. Haltrich Attila** rövid köszöntőt mondott, és megköszönte a bizalmat.

A közgyűlés utolsó napirendi pontjaként **indítványok** benyújtására volt lehetőség. Dr. Vig Károly tájékoztatta a közgyűlést, hogy **előzetesen a Vezetőséghez nem érkezett indítvány.**

A közgyűlés részéről két indítvány érkezett:

Dr. Koczor Sándor az **online felületre szervezett előadóülések** lehetőségéről érdeklődött, hogy támogatja-e a Társaság az ilyen jellegű fórumon tartott eseményt? A kapott válaszok alapján a technikai feltételei megvannak, megszervezhető, ha van vállalkozó előadó.

Dr. Rédei Dávid a **Frivaldszky Imre Emlékplakett kritériumrendszerének átgondolását javasolta.** Úgy ítéli meg a most arany fokozattal díjazott személyek kapcsán, hogy a Társaság kritériumrendszere a leírt szabállyal már nem egyezik, így indítványozza a szabályzat felülvizsgálatát.

Dr. Vig Károly megállapította, hogy több indítvány nem érkezett, majd megköszönte a résztvevők aktív közreműködését és **bezárta a MRT 2021. évi rendes közgyűlését.**

Szőke Viktória, jegyzőkönyvvezető